

14 במאי 2014

לכבוד
מר עמוס שפירא
נשיא אוניברסיטת חיפה
חיפה
שלום רב,

הנדון: זיכוי חופש הביטוי באוניברסיטת חיפה

1. אנו מבקשים להביע את מחאתנו על הצנזורה השיטתית והכבדה שמטילה אוניברסיטת חיפה על פעילותם של תאי הסטודנטים הערביים, ועל הצעדים המנהליים והמשמעותיים שננקטו נגדם בימים האחרונים.
2. שלשום (יום ב') אמור היה להתקיים כנס לציון יום הנכבה בהשתתפותו של ראש תנועת בני הכפר, מר מוחמד כנאענה. הבקשה לקיום האירוע הוגשה עשרה ימים לפני מועדו המתוכנן, אבל דיקן הסטודנטים כמנהגו השהה את תשובתו עד ליממה האחרונה שלפני המועד המתוכנן של האירוע ואז הודיע על דחיית הבקשה.
"קיים חשש ממשי העולה כדי וודאות קרובה", דיקלם הדיקן, **"שקיום האירוע יסכן את שלום הציבור ויפגע במהלכם התקין של ההוראה, המחקר והעבודה בקמפוס, ולכן הוחלט שלא להתיר את קיומו".** הדיקן הוסיף וציין כי האירוע ייערך תחת הסיסמא **"אין חזרה מזכות השיבה"**, יושמע בו השיר **"בילאדי בילאדי"** וכיוצא באלו פרטים הנוגעים לתכנית האירוע ולתכניו. באשר לאורח המרכזי, ציין הדיקן, כי מר כנאענה **"הורשע בגין מגע עם סוכן זר... ותקיפת שוטר"** ושבתי המשפט כתבו עליו **"דברים קשים, לרבות על היותו בעל דפוס התנהגות עברייני ואלים..."**.
3. זו השנה השלישית שבה חוסם דיקן הסטודנטים כל ניסיון של בנות ובני המיעוט הערבי באוניברסיטה לציון את יום הנכבה. גם אם תכניו של האירוע המיועד צורמים באוזני מרבית הסטודנטים ומרגיזים את דעת הקהל שמחוץ לקמפוס, עדיין, חופש הביטוי נועד במיוחד לתכנים מעין אלה. לא בהם נעוצה ה"סכנה לשלום הציבור", גם לא בקווים שהדיקן שירטט לדמותו של מר כנאענה. הסכנה, ככל שקיימת – כך מלמד ניסיון העבר גם בקמפוס – נשקפת דווקא מגורמים הנמנים על קבוצת הרוב, שאינם מסתפקים בשליטתם במרחב הציבורי, ומבקשים להסות כל קול שעוכר את שלוותם ומערער את אמונתם בצדקתם.
4. נלאינו מלהזכיר שוב ושוב את מעמדה החוקתי של חירות הביטוי, ואת חובתה של האוניברסיטה לכבדו ולקיימו. במשך שנים שוקדת אוניברסיטת חיפה על יצירת מארג צפוף של תקנות וגזירות, שלכאורה "רק" מסדירות את דרכי המימוש של חירות הביטוי וחופש ההתאגדות אך למעשה חונקות ומדכאות אותם. כל פעילות ציבורית שנגזרת מזכויות היסוד

כפופה לשורה של הגבלות, דרישות ופרוצדורות ביורוקרטיה, שמצמצמות למינימום את מועדי הפעילות ואת משכה, מסרסות את תכניה, ודוחקות אותה ממרכז העניינים של הקמפוס.

5. להשלמת התמונה נטעים ונדייק, כי מערך המגבלות הדכאני אינו חל על פעילות מסחרית ופעילות של אגודת הסטודנטים, הנשלטת כמעט לחלוטין (38 מתוך 40 מנדטים) על ידי תא סטודנטים אחד. המחאה הפוליטית של קבוצות מיעוט מוגבלת ומודרת באוניברסיטת חיפה, וחופש ביטוי של ממש מוקנה בעיקר לאתוס הלאומי, לנושאים שבקונצנזוס רחב, לבידור ולדוכני נקניקיות.

6. זהו גם הרקע להחלטה להפסיק את פעילותם של תאי הסטודנטים הערבים ולהעמיד לבידור משמעותי אחדים מחבריהם. צעדים חמורים אלה ננקטו על ידי רשויות האוניברסיטה בתגובה לפעילות מינורית ושקטה, שלא עברה שבעת מדורים של אישור מוקדם: פגישה סגורה שקיימו כשלושים חברי תא בל"ד עם מזכיר המפלגה, ומשמרת של תאי הסטודנטים של חד"ש ובני הכפר במחאה על הסירוב לאשר את קיום הכנס, שאמור היה להתקיים שלשום. במקרה האחרון הוזמנו כ"מיטב המסורת" שוטרי יס"מ ופרשי משטרה, אך למרבה המזל הפעם הורשו ה"עבריינים" להתפזר ללא מכות ומעצרים.

7. אנו דורשים שתסיר את המגבלות הקשות שמטילה אוניברסיטת חיפה על חופש הביטוי, ובשלב ראשון תורה על ביטול הצעדים המשמעותיים והמנהליים שננקטו נגד תאי הסטודנטים הערביים וחבריהם. המשאבים האדירים, שמושקעים כדי למשטר ולהגביל ביטויים "צורמים" של קבוצות המיעוט, מן הראוי שיופנו כדי להתמודד עם מי שמאיים להגיב באלמות למשמע ביטויים אלה. קול השאון של הדמוקרטיה צורם ועוכר שלווה, אבל הוא חלק בלתי נפרד מחיי הקמפוס ומההצדקה לקיומו.

בכבוד רב ובברכה,

אבנר פינצ'וק, עו"ד

העתקים:

פרופ' דוד פרגי, רקטור האוניברסיטה
פרופ' חנן אלכסנדר, דיקן הסטודנטים